

Қобил МИРЗО

ҚАРО ЗУЛФИНГ

Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг
қирқ ғазалига 40 мухаммас

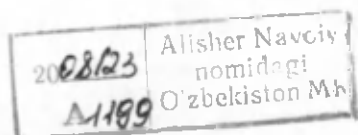
(Иккинчи нашр)

«Andijon nashriyot-matbaa» OAJ
2008

84(59)6

Адабий-бадий нашр
Мирзо Қобил, «Қаро зулфинг» З. М. Бобур
газалларига мухаммаслар. «Andijon nashriyot-matbaa»
ОАЖ. 2008. 48 бет.

Мазкур тўпладан муаллифнинг З.М. Бобурнинг
гўзал газалларига боғланган мухаммаслари ўрин олган.
Мухаммаслар жозибаси, ўзига хослиги, юксак ба-
дийлиги, фикрий кенглиги билан кўзга яққол ташланади.
Уйлаймизки, тўплам шеърят ихлосмандларига маъқул ва
манзур бўлади.

10 34206
09/01

ISBN 978-9943-331-07-5

© Қобил Мирзо.
© «Andijon nashriyot-matbaa»
ОАЖ. 2008.

ИЖОД МАШАҚҚАТЛАРИ

(Қобил Мирзонинг «Қаро зулфинг» китоби ҳақида)

Мумтоз адабиётимизда жанр ранг-баранглиги унинг янада гўзал ва янада жозибадорлиги белгисидир. Ундаги ғазал, рубоий, қитъа, мухаммас ва мусаддаслар нафақат шакл, балки мазмунни талқин этиш борасида ҳам ўзига хослигини намойён қилиб туради. Бу билан у ўқувчининг бир бутун маъно касб этувчи шеърятга эҳтиромини ўстиради.

Ана шу жанрлардан бири бўлмиш мухаммас эса алоҳида диққатга лойиқлиги билан жозибалидир.

Марҳум олим, профессор, Оллоҳ раҳмати инсон Фатҳиддин Исҳоқов «Мухаммасда қуйидаги нуқталарга эътибор қилинади», - деб ёзаркан, шундай деган эди:

«1. Мухаммас учун замин қилиб олинган байт билан унга қўшилган мисралар орасида фикрий боғланиш яқинми -- узоқми?

2. Вазнда, тил воситалари ва услубий меъёрларда умумийлик борми-йўқми?

3. Мухаммас мисралари мазмунида изчиллик (фикрларнинг бири-биридан келиб чиқиши, кейинги мисранинг аввалги мисра мазмунига боғлиқ бўлиши в. б. сақланганми -- йўқми? Шу ва шунинг сингари жиҳатларга разм солиб китобхон мухаммас «чиқибди» ёки «чиқмабди» деб баҳо беради, агар мухаммас «чиққан» бўлса, шоир ғазални қанақа йўл билан ёки нималар ҳисобига бойитганига назар солинади. «Чиқмаган» бўлса, ҳаммага аён ўлчовлар асосида унинг камчиликлари қайд этилади».

Устоз домламининг бу гапларини келтиришдан биз икки мақсадни кўзда тутмоқдамиз. Биринчиси шуки, муҳтарам шеърят шайдоси бўлмиш ўқувчимиз катта истеъдод соҳиби шоир Қобил Мирзонинг «Қаро зулфинг» китобига кирган мухаммасларнинг қандай асар эканлигини янада англаши учун оз бўлса-да назарий маълумот билан қуролланган бўлсин. Иккинчидан улуг шоиримиз Заҳириддин Муҳаммад Бобур ва Қобил Мирзо биргалашиб туриб бу мухаммасларда қандай мазмунни илгари сурганликларини англаб етсинлар.

Мухаммас боғлаш осон иш эмас. Вақтли матбуотлар саҳифаларида эълон қилинаётган мухаммасларнинг ҳаммасини ҳақиқат мухаммас деб бўлмайди. Аммо Қобил Мирзо, домламин

айтгандай «...ўзига оғир юк қўйиб олган. Шунинг натижасида (ижоднинг энг мураккаб ва энг оғир) машаққатини чеккан». У ўзидан бошқа мумтоз газалларга мухаммас боғловчилардан анча илгарилаб, пешқадам мухаммасчилар сафига ўтган. Чунки унинг мухаммасларида фикрий кенглик, қаламга олинган мавзуларни теран англаган ҳолда воқеаларга ёндашиш ётади. Ва шундан келиб чиқиб бадиийликни унутмаслик, ифодаларни янада аниқ, замон руҳиятидан узилмаган ҳолда тараннум этиш жараёнлари катта сабр-бардош, қаттиқ изланишлар самараси ўлароқ пайдо бўлади.

Шоир ёзади:

*Бормикин оламда ҳеч, излай қаёндин яхшилиг,
Кўз ёшим ҳам топмади оҳу фигондин яхшилиг.
Жон талаб қилгайму, мен баари сўзондин яхшилиг,
Ким кўрибдур, эй кўнғил, оҳли жаҳондин яхшилиг,
Кимки ондин яхши йўқ, кўз тўтма ондин яхшилиг.*

Қобил Мирзо Бобурнинг хассос ижодкорлигини яхши билади. Сатрлардаги қочиримлардан чуқур мазмунни англаб ета олади. Ифодаларнинг гўзаллигию, мазмунларнинг уйғун теранлиги уни ҳайратга солади. Бу ҳайратлар, бу ҳаяжонлар энди не-не ўйю хаёллар ва мулоҳазалар натижасида ёндош сатрлар бўлиб Бобур газалларига боғланган мухаммасларга айланади.

Рост, мухаммаслар осонликча яралган эмас. Узун тун ва кўп кунлар картон дафтарга игнани «қитр-қитр» уриш ва талай қийинчиликларни бартараф этиш натижасида юзага келгани албатта, тушунган одамга аён бўлиши аниқ.

Муаллиф ўзаро суҳбатларда: «Ниятим Бобур газалларини ўрганиш ва тарғиб қилиш», дея таъкидлайди. Йўқ, у устоз бобомиз Бобур газалларини ўрганиб, тарғиб қилибгина қолмаяпти, ростмона ижод ҳам қиляпти. Бақувват, пухта мухаммаслар яратмоқда.

Ўйлаймизки, кўҳна ва ҳамиша навқирон адабий анъана ҳисобланган мухаммасчиликда шоир машаққатли меҳнатининг самараси бўлган «Қаро зулфинг» тўпламидаги мухаммаслар унинг ўзига хос ва ўзига мос овози бўлиб қолади.

Фарид УСМОН,
шоир.

ЗОР АНГА

Ой жамолинг бўсасидин чайқалур, ҳуммор анга,
Зулфи толинг қучса ҳамки юз урар юз бор анга,
Жон бериб, жон сўрди жоним, олса жон тайёр анга,
Ёғлигингим, жон била мен хастадурмен зор анга,
Хаста жонлар риштасидиндур магар ҳар тор анга.

Суркалиб қошу сочунг, ҳаттинг ифориға тўяр,
Кипригинг тирнаб анинг бағрида юз минг гул ўяр,
Тўш уриб, рангини лаълингдин сўриб, ўзни бўяр,
Эврилур бошинггау гоҳи юзунгга юз қўяр
Бу жиҳатдин от эмиш гулпечу гаҳ гулзор анга.

Қумри-ла булбул қўниб, кўксида сарҳуш дил ёзар,
Настарин юз очганидин ташна лаб, тўймас назар,
Боғланиб бошингга, мунча ул гўзалдур, алҳазар,
Бир чамандур сахниким, бўлғай бинафша сарбасар,
Теграси гулзордурким, бўлмағай бир хор анга.

Неча гулзор бор жаҳонда барчаси ҳам хордурур,
Юз ўғирмиш тўти, булбуллар сенга иқрордурур,
Юз қаро тарсони пайдо айлаб ул зуннордурур,
Ёғлигинг токим юзу кўзингга тегмиш бордурур,
Юз менингдек зору юз минг мен киби бемор анга.

Ишқ - бу уммон, сенчи хасдек унда сарсон кема,
Гоҳ ютар, гоҳ ирғитар - комида айлар ҳар нима,
Жаври жонингдин ўтиб йиққанда ҳамки, оҳ дема,
Эй кўнгул, юз пора қилса ёр тиғи, ғам ема,
Лутф этиб гар боғлар ўлса ёғлигини ёр анга.

Қўймағил бошингдин айру, бу момолардин расм,
Ташна, зор қилғай анга, эй ёр, сенга ёқмасим,
Сарғариб, Мирзо, хазондек ерда ётсинки хасим,
Кўнглум истар ёғлигингни, балки андин бир насим -
Етса Бобурга, эрур жон бирла миннатдор анга.

КЕРАК БЎЛСА

Кўз очма қошида, ёш тўкар, ёш керак бўлса,
Лаб урма лаълига санга бардош керак бўлса,
Бу сирни ҳеч кима ҳеч этма фoш, керак бўлса,
Кўзумда муттасил ул эгма қош керак бўлса,
Қошимда кўз ёруғи ул қуёш керак бўлса.

Юзунгга вола ризвон, сўлмасун ҳаргиз,
Сўзунгга садқа ҳар жон ўлмасун ҳаргиз,
Сигинсин сенга кўнгил, тўлмасун ҳаргиз,
Сужуд вақтида меҳроб бўлмасун ҳаргиз,
Ки, бош кўярда ўшал эгма қош керак бўлса.

Ул ой ҳажрида ёнсанг, ҳам умрингни ғам еса,
Қайтма бу йўлдин фалак чархи бошингга келса,
Лутф этармен, сен манга жон берарсанму деса,
Ҳабиб ишқида бошдин кеч, эй кўнгул, йўқ эса,
Бу йўлга қўйма аёқ сенга бош керак бўлса.

Қоматин кўриб шамшод синар қилганда таъзим,
Сўзун эшитса булбул тилин тишлаб қолур жим,
Лабидин томса новвот олмаға татур, балким,
Қўйуб оёғиға бош, сўрса лаълидин ҳар ким,
Бошиға туфроқу оғзиға тош керак бўлса.

Кўнглунгдағи афсона бир қуш ўлса, эй Бобур,
Бу дунё асли ҳуснфуруш ўлса, эй Бобур,
Мирзони телба қилгон ҳам туш ўлса, эй Бобур,
Санинг била бори эл нохуш ўлса, эй Бобур,
Не бўлғуси санга, ул ёри хуш керак бўлса.

ЗЕБО ЯНА

Бошима ишқ тошини отди ажаб дунё яна,
Ёшима тўлди жамъи дунё бўлиб дарё яна,
Учди оҳимдин фалакка Каъбаи тилло яна,
Жонима ўт солди ул рухсорайи зебо яна,
Кўнглума ул зулф бўлди мояъи савдо яна.

Қошима келмоқлигингни ёзди ул дилдор манга,
Жисму жонимга таралмиш мушки анбар манга,
Ваъда айларди висолидин ўшал сарвар манга,
Кўрсатиб рухсори зулфин ул парипайкар манга,
Жону кўнглумни қилибдур волаву шайдо яна.

Мен сенга лойиқ эмасман юз куйик-офтоби моҳ,
Хусни мулкинга хиёнат этди бу гумроҳ силоҳ,
Ташна ҳасрат ўтига ёнсин таним, урганда оҳ,
Ёр кўйиндаги том сенсен манга пушти паноҳ,
Сояйи лутфингни сол, чун санга келдим то яна.

Дема пушмон қилмишидин йигласам тўлиб-тўлиб,
Бенаво шайдолигимдин ич-ичим ерман, сўлиб,
Бахтиёрлар ичра тургумдур кўйингда қўғрилиб,
Шодликнию фароғатни қўйиб ошиқ бўлиб,
Меҳнату ғамни қилибмен ўзима пайдо яна.

Бир боқиб аҳли жаҳон қалбини рўшно айлади,
Қатл этарга нечасин ҳукмида имзо айлади,
Юз гадоликни бу Мирзогаким ижро айлади,
Ёрға қулмен дегаҳ, Бобурни расво айлади,
Тенгри мендек бандасини қилмасин расво яна.

КАМ БИЛА

Не учун оламга келгай ҳар киши кўз нам била,
Балки дунё бўлганидин қайғуга ҳамдам била,
Ё яралган чун азалда аслида бир кам била,
Бўлмадим умримда бир дам хотири ҳуррам била,
Гар иликдин келса бир дамни кечурманг ғам била.

Ўтди жонимдин, тин олмас қисматимнинг заҳмати,
Ёр учун ёндим, яна кўп таъна бўлди раҳмати,
Ё битилган тақдирим қаттиқ қалам бирлан хати,
Неча бўлгай ёр ҳижронию даврон меҳнати,
Нақди умрим, оҳким, ўтди ғаму мотам била.

Жумла олам ўртаниб, ўтмоқда ҳуснунг жабрида,
Нун киби қаддим дуто қошинг умидин сабрида,
Зарра борму илтифот лаъли лабингнинг ажрида,
Зоҳир ўлгай ҳар нафас бир тун сочингнинг ҳажрида,
Ўтлуғ оҳим дуд янглиғ чиқса печу ҳам била.

Зумда етсам васлиға, бўлса илоҳий бир қанот,
Бош уриб ўлсам оёғидин, дилим топса нажот,
Икки дунё лаззатин тотган бўлурдум шу заҳот,
Эй кўнгул, токим кўрубмен ул паридин илтифот,
Иҳтилот этмак манга ёқмас бани одам била.

Илтижо айлаб, тилаб чўкдим қошингда икки тиз,
Лутф кўрсатгил манга, ағёрдин энди сўзни уз,
Ёқла Мирзо бошига қурган фалак чархингни буз,
Қаъ этиб Бобур боридин, чун санга келтурди юз,
Бок эмас якрўй бўлса жумлаи олам била.

ШАЙДОЛИҒ БИЛА

Гўлу хор ўлдим мудом хўб қалби дарёлиғ била,
Ёрга зор кўрдум ўзум ҳар қанча тақволиғ била,
Етди умрим охири гурбатда танҳолиғ била,
Неча расво бўлғамен ишқ ичра шайдолиғ била,
Ҳеч киши кўрмайдурур ошиқ бу расволиғ била.

Кезди саргардон кўнгул бу мубталолиғ абрида,
Не балолар кўрмадим, ёндим шамснинг сабрида,
Гоҳ гадо, гоҳ подшоҳ бўлдум ўшал ой даврида,
Ҳар нечаким тутдим ўзни порсолиғ таврида,
Бўлдум охир шуҳратий офоқ шайдолиғ била.

Дарди кўйунгда сўнгаклардин чиқар фаёд мен,
Бу оҳанг оғушида дил пора-ю ҳам шодмен,
Васл учун ҳар икки дунёдин кечар авлодмен,
Менки ҳижронингда қон ютмоқ била муътодмен,
Манга йўқдур ҳеч нисбат айши саҳболиғ била.

Ишқни зоҳид ҳеч қилур бормаи у тоат лутфиға,
Лойиқ ўлмас ҳамд ила қотса, камолот лутфиға,
Каъба ҳувиллаб қолур, чўмса саодат лутфиға,
Шайх шеърим маън этар етмай балоғат лутфиға,
Найлагай ёраб киши бу пири нобоблиғ била.

Мен гадони эшигига бир қаратса не ажаб,
Шоша қочган чоғида мушкин таратса не ажаб,
Беҳуши Мирзони савдои яратса не, ажаб,
Бобури бедилни ишқи телбаратса, не ажаб,
Чунки ҳаргиз рост келмас ишқ донолиғ била.

БЎЛМАСА

Ким тутар бу жонни, ул танга оро бўлмаса,
Ким готар ишқ ҳажрини, ул ҳусни танҳо бўлмаса,
Ким тилар ризвонни, ул гули ҳумро бўлмаса,
Ким кўрар хуршидни, ул моҳи сиймо бўлмаса,
Қим сўрар шаккарни, ул лаъли шакарҳо бўлмаса.

Зулфи мушк анбар дурур, оҳ, чирмашиб ўлмиш тароқ,
Жон суви тўлган қадаҳ тутмиш, ажаб, гулгун дудоқ,
Тамшаниб, ютқаб лабим, лаълини қувлайдур шу чок,
Гул тикандур кўзларимга, ул юзи гулдин йироқ,
Сарв ўқдир бағрима, ул сарв боло бўлмаса.

Икки дунё роҳатин йўлида қилгум хорким,
Ул босиб ўтган изин ўпмоққа мен ҳумморким,
Лаъли гул очганда ризвон ҳам ниҳон-иқрорким,
Жаннатул маъвони, эй зоҳид, нетай мен зорким,
Истарам кўйидин ўзга манга маъво бўлмаса.

Тергама, мажнун ила жунунга ошно бўлма деб,
Ишқ ўтдур, ўйнашиб, оғзида пайдо бўлма деб,
Бош уриб тошга, санам қошида тарсо бўлма деб,
Тиймағил девона кўнглумники расво бўлма деб,
Ошиғ ўлғайму эди ул телба расво бўлмаса.

Кўнглунга таскин беролмас жаннату чоғир сенинг,
Ётмиш уммат ҳасратидин, ҳасратинг оғир сенинг.
Ўлмогинг, Мирзо, ўшал ой ҳажрида зоҳир сенинг,
Гар бошингни кессалар ишқида, эй Бобур, сенинг.
Ёрдин кўнглунг керакким ўзга қатъо бўлмаса.

БАЙРАМ БИЛА

Зулфу ҳолингдин чўкур тун, тарқамас юз шам била,
Дилга оташ тушса, ўчмайдур неча кўз нам била,
Ишқ дардиға даво топмас киши малҳам била,
Улки йиллар, ойлар ўткаргай ғаму мотам била,
Шоду хуррам бўлмағай наврўз ила, байрам била.

«Асли одамни машаққатға яратдим» - деб битар,
Гарчи шундоқ эрса дунё, бандасин нелар кутар,
Телба олам гулханида гоҳ ёниб, гоҳо тутар,
Улки давроннинг аёғидин дамодам қон ютар,
Нашъа топмас гар ичар ҳар давр жоми жам била.

Борми кўнглунг олғали, деб сўрмағил, кишинг сенинг,
Симу зар тўксанг аларға ўлчашур бўю знинг,
Неча олам кезмағилки, сен ғариб, чиқмас тенгинг,
Дема, эй ҳамдам, диёру ёр сўзинким менинг,
Улфатим йўқ олам аҳли бирла, бал олам била.

Эмди кўнглум оҳи базмим, алдамасман ўзни,
Истамам жон офати, ёлғон шакарҳо сўзни,
Алмашай дил додиға ҳарнеки чўлпон кўзни,
Сендин айро найлагаймен ийд ила наврўзни,
Ойу йил хуштур сенинг бирла агар бўлсам била.

Ишқ оғуси била умрингни гар аччиқласанг,
Васлиға еткурмаган кўзингни бир-бир тигласанг,
Жон сўраб келганда Мирзо, сен яна қутлуғласанг,
Тортиб афғон, оҳ уриб ҳижронда Бобур йигласанг,
Навҳа тузгай базми ғам аҳли бе зеру бам била.

СОЧИНИНГ САВДОСИ...

Куйди кўксим оққан ул оташли кўз ёшдин яна,
Қайдин олгум қолмагач, бағримда бардошдин яна,
Не жафолар кўрдум энди ҳусни бебошдин яна,
Сочининг савдоси тушди бошима бошдин яна,
Тийра бўлди рўзгорим ул қаро қошдин яна.

Ул вафо қилгайму деб, кўрқув ютар эрдим, вале,
Илкида тутқинлигимдин неча ғам ердим, вале,
Нотавон бир қуллигимдин ор этар дердим, вале,
Мен худ ул тифли паривашга кўнгул бердим, вале,
Хонумоним ногаҳон бузулмагай бошдин яна.

Даҳри дундин етти осмонга етурсен, қилса кул,
Ўлмоғингдин наф кўрурмиш, йиғлаб ўтмоғинг тугул,
Ишқи гирдоб ичра чўкдинг, тўлғониб сочингни юл,
Юз ёмонлиғ кўруб андин телба бўлдунг, эй кўнгул,
Яхшилиқни кўз тутарсен ул паривашдин яна.

Нолаи афғон чекурмен ҳар не роҳатдин нари,
Бунча бепарво турурким дилраболар дилбари,
Доду фарёдим фалакни тутди, ҳайф кетди бари,
Тош урар атфол мени уйида фориғ ул пари,
Телбалардек қичқирурмен ҳар замон тошдин яна.

Барча ошиқлар риёзат чеккан ул йўлни тутай,
Дашти ҳижронда таваккул, сабр ила тоқат этай,
Жабр жонинг кўрса Мирзо қувна, орзуға етай,
Оёғим етгунча Бобурдек кетар эрдум, нетай,
Сочининг савдоси тушти бошима бошдин яна.

ЗУЛФИ ШАЛОЛА

Гул очди юз баҳоринг, зулфингмиди шалола?
Сочингда неча доринг - бўйнимда шунча тола,
Кўзmunчоғинг, туморинг ўзи ҳам сенга вола,
Хаттинг аро узоринг сабза ичинда лола,
Ул чашми пурхуморинг лоладағи ғазола.

Кўпларни олиб нишон, пойларди ўқи мижгон,
Лаълингда садда райҳон, шайдоси боғи ризвон,
Қошинг қиличи лосбон - қадди бастингга қурбон,
Барча парилар, эй жон, гирдингда зору ҳайрон,
Гўё эрур намоён ой теграсида ҳола.

Қошингни қоқма такрор, жонни олур жавр бор,
Гул юзларинг отиб хор, айлади хаста бемор,
Раҳм этмадингки дилдор, кўнглумга етди озор,
Меҳру вафони, эй ёр, кўп кўрди сендин ағёр,
Жавру жафони бисёр қилдинг манга ҳавола.

Жисмингни кучса кўзгу кўнглум ичарди оғу,
Кўксингни ўлиб инжу ётарди - не азоб бу?
Жодуларинг - бу жоду эзгуми ёки қайғу?
Ҳажрингда эй парирў, кўзимдин учти уйқу,
Ҳар кеча тонгга дегру ишимдур оҳу нола.

Ҳар неча қилмағил зор, орланиб берма озор,
Мадҳингга ёзиб ашъор, изҳор этай ифтихор,
Васлингга Мирзо хумор, ҳажрингни айлай ошкор,
Юз сафҳасинда хатлар бошдинки, ҳар тараф бор,
Ишқингда Бобур айлар бу навъ юз рисола.

ҚАЧОН БҮЛГАЙ

Қаламдек лабларим босиб, қониб ўтсам ҳилолингга,
Қаро юз қилса ҳам боқиб, ёниб ўтсам шу ҳолингга,
Навосиз йиғларам, қай кун осурсен зулфи толингга,
Қачон бўлғай мушарраф бўлгамен, жоно, жамолингга,
Қутулғаймен фироқингдин, етишгаймен висолингга.

Юз очқил, юз қаро бўлмиш бу олам ёширин юздин,
Нурафшон айлағил кўнглум, қолибман ажралиб ўздин,
Тақаллум бошлағил, шаккар ёғилсин дунёга сўздин,
Кўз очқил боққаликим, бўлмишам бемор ул кўздин,
Лаб очқил сўрғаликим, ташна бўлмишмен зилолингга.

Ҳама сендин қочодур, юксалиб осмон қадар этсанг,
«Жаҳон ҳар ёғида танҳо ўзим» - деб фахр этиб кетсанг,
Бошинг осмонга етса, асли зодинг ўтли бир ҳарсанг,
Ул ойнинг юзи бирла тўш бўлиб давои ҳусн этсанг,
Яқин бўлди, букунким, эй қуёш, еттинг заволингга.

Забун ҳолимни етказмак учун мундоқ усул этсанг,
Кўзумнинг қонидин унган хинодин даста гул этсанг,
Тақиб ул ой итиға, кўнглин олсанг, шод кўнгул этсанг,
Қабутар, элтасен хаттим, не бўлғай, гар қабул этсанг,
Кўнгулни боғласам ул нома янглиғ парру болингга.

Ошур ишқим сенга, овора бўлма, қанча бедод эт,
Кўрин, сен тўғрида ўй сурмоғимдин лаҳза озод эт,
Бу Мирзо кўнглини кўзгу қилиб, юзинг сол, обод эт,
Белингдинким, хаёледур, йироқдурмен, мени ёд эт,
Умидим борки, Бобурдин етишгаймен хаёлингга.

БАҲОР АЙЁМИ

Кўнгил соғинч ила тўлмиш, бу неларнинг нишонидур?
Мусофирлик ўтур жондин, ани балким фиғонидур.
Элим байрам қилур— Наврўз – айни шодланмоқ онидур,
Баҳор айёмидир дағи йигитликнинг авонидур,
Кетур, соқий, шаробин нобким, ишрат замонидур.

Гаҳи Афгон, гаҳи Ҳиндда ўтарким кунларим дилхун,
Тушиб айро диёрдин суратим ҳам сийратим Мажнун,
Гўзал юрт Андижоним ҳам безанмиш Лайлидек шу кун,
Гаҳи саҳро узори лола шаклидин эрур гулгун,
Гаҳи саҳни чаман гул чехрасидин арғувонидур.

Ўтур оҳим ахир бир кун ўтиб тилларга тиллардин,
Ўшал дам қон ёшимдин гуллара қуй, - оқди диллардин,
Сабо! Гулзор қилиб тутгил элимга чин кўнгиллардин,
Бино саҳни чаман бўлди муннаққаш ранги гуллардин,
Магарким сунънинг наққошига ранг интиҳонидур.

Йироқ бўлсанг-да мендин сен, ўзингсен дил ифтихори,
Чечаклар яшнаган жисминг аро руҳимни гузори,
Манинг чун, ушбу оламнинг фақат сен йўғи ҳам бори.
Юзунг, эй сарв, жоним гулшанининг тоза гулзори,
Қадинг, эй гул, ҳаётим боғининг сарви равонидур.

Сенингсиз ғам ила тўлгай умр ҳар они Бобурнинг,
Ўзинг бирла қорилган тупроғи ҳам қони Бобурнинг,
Келур кун, йўқлагай Мирзо ҳам Андижони Бобурнинг,
Не ерда бўлсанг, эй гул, андадур чун жони Бобурнинг,
Ғарибинга тараҳхум айлагилким Андижонийдур.

ҚАРО СОЧИНГ

Солибдур ишқини олам аро қаро сочинг,
Қилибдур аждаҳоға мубтало қаро сочинг,
Берибдур дилга дарди бедаво қаро сочинг,
Кўнгулга бўлди ажойиб бало қаро сочинг,
Шикаста кўнглума эрмиш қаро бало сочинг.

Кўшилди йиғлақи савдои сизга - тун аҳли,
Синоат ичрамиз ҳамкор - бу тугун аҳли,
Машаққат не писанд ҳатто эсса самум аҳли,
Муяссар ўлди жунун мулки, эй жунун аҳли,
Нисори ашкни эмди бу кун манго сочинг.

Бўлур олам жаҳон ҳайрон, эгилган сунбуллар,
Чаман киймас либосин, ғунча ҳам очмас гуллар,
Юмиб кўз сайрамас бўстонда неча булбуллар,
Сочинг шикасти бордур шикаста кўнгуллар,
Кўнгуллар очилур, очилса қаро сочинг.

Чекинди дардлари, неча дардлари оғирнинг,
Кўринди кундузи туннинг охири, охирнинг
Кулубдур тоълеи, Мирзо, сен киби собирнинг,
Очилди кўнгли, чу очтинг сочингни, Бобурнинг,
Не айб, агар деса дилбанду дилкушо сочинг.

ҚОМАТИ ШАМШОД

Сен бир малаксен ё пари зурёд,
Мадҳинга ожиз минг қалам, довот,
Эй сўзи шаккар, эй кўзи сайёд,
Эй юзи насрин, қомати шамшод,
Неча қилурсен жонима бедод.

Дилбари дилдор, гунчаи гулнор,
Ноз ила юз бор жилваси такрор,
Айладинг ҳуммор, алдадинг айёр,
Сен киби пуркор, шеваси бисёр,
Билмади эй ёр, ҳеч киши ёд.

Қаҳр сочодур, гоҳ юз очодур,
Бирда қочодур, бирида зоҳир,
Майми ё чоғир, кайфи хўп оғир,
Жаврда нодир, зулмда моҳир,
Ишвада қодир, ғамзада устод.

Юзи шаъмидин, лаъли намидин,
Ё карамидин, қош қаламидин,
Жамъи жамидин, бу ситамидин,
Ёр ғамидин, ҳажр аламидин,
Сабр камидин нолау фарёд.

Неча ойу йил, занжирбанд қил,
Парчала чил-чил, бағримни ҳам тил,
Мирзоға мушқил бўлмаслигин бил,
Бобури бедил, эй бути қотил,
Жаврунга мойил, зулмунга муътод.

НЕ БҮЛДИ

Гулгунчаи ризвон қани, эй ёр, не бўлди?
Лаълингдами пинҳон, қани, эй ёр, не бўлди?
Лаблар яна сарсон, қани, эй ёр, не бўлди?
Ул аҳд ила паймон қани, эй ёр, не бўлди?
Ул лутф ила эҳсон қани, эй ёр, не бўлди?

Кечдим икки дунё ишидин, сенки дединг кеч,
Кўрсат жамолинг менга, кўнглум чигалин еч,
Васлингни кутиб толмади кўз зртаю ҳам кеч,
Кетдим мени ҳайрон эшигингдин, демадинг ҳеч
Ул телбайи ҳайрон қани, эй ёр, не бўлди?

Қайдин бу ҳумо кўнди менинг бошима ногоҳ,
Кўнглумга солиб бахтми, жафо топмадим изох,
Қалбимни яро қилган ўзунг, малҳами эй моҳ,
Жонимга даво сўзунг эди, сўзламадинг, оҳ,
Жон дардиға дармон қани, эй ёр, не бўлди?

Ишқимда ёниб буткул адо, дея кутдинг,
Сен Ширин эмас, ки Ёсуман, йўлини тутдинг,
Мирзони туроб айладинг, илдам босиб ўтдинг,
Мундоқму эди аҳдки, Бобурни унутдинг,
Ул аҳд ила паймон қани, эй ёр, не бўлди?

КОШКИ

Ул малак ёлғиз менга бўлса ҳувайдо, кошки,
Оҳким, жўш урмаса дунёда ғавго, кошки,
Ёрабо, мунча ўзин тутмаса танҳо, кошки,
Кўрмагай эрдим жамоли оламоро, кошки,
Бўлмагай эрдим бори оламға расво, кошки.

Зулм эмиш дунё ҳамиша, ул доғи ёлғон эмиш,
Чин саодат маскани кўп кимсадин пинҳон эмиш,
Ошнолик йўли гурбат ҳам тўла ҳижрон эмиш,
Ишқ боғининг ниҳоли ғам, бари хирмон эмиш.
Қилмагай эрдим бу гулшанни тамошо, кошки.

Эй кўнгул, кўзинг тушарму бевафо, бедилга ҳам,
Чархфалак гирдоб ичиндан чиқмоғинг мушкулга ҳам,
Балки тайёрдурсен энди айланурга кулга ҳам,
Қилмагай эрди кўнгул ишқин ҳавас, бал тилга ҳам,
Кечмагай эрди анингдек лабз асло кошки.

Чашми ғарқ, қаддимни дол этди ўшал бўй-басти сарв,
Ўқи мижғони қаролаб элга имзо чекди ҳарф,
Сўнгагимдин хайр учун «бир пул», гадога, қилди зарф,
Қоши ёлар кўйида умри шариф этгунча сарф,
Қилгай эрдим масжиду меҳроб аро жо, кошки.

Дилраболардин йироқ тут ўзни, кўнглинг тўлмагай,
Дилдаги дардинга ҳеч кимса шерик кўгрилмагай,
Тасбеҳ айт Мирзо, мудом ҳаргиз бекор ўгрилмагай,
Ихтиёр эт ўзга иш, Бобурки, ҳосил бўлмагай,
Ишқу васлу айш ила ишратдин илло, кошки.

ЗЕБО КИБИ

Не жаҳонда қай нобот бор лаъли шаккархо киби,
Лаъли шаккар сочмоғида гул очар хумро киби,
Юз очиб кўнглумни очгай, ғунчалаб, дунё киби,
Не чаманда сарв бор ул қомати раъно киби,
Не гулистон ичра гул бор ул руҳи зебо киби.

Ҳайдаса кетмай қошидин айланурмен сурдек,
Тортадур ўзига шамъи жон талабчан нурдек,
Илкида жон қийланур, ул фахр этур масрурдек,
Не жафо таврида бор дунёда ул бемехрдек,
Не вафо бобида бор оламда мен шайдо киби.

Сажда қилгум пойига, ўзга нетай одатниким,
Лабларим тегса изига сипқорай роҳатниким,
Алмашиб тоатға тутдим ушбу дам, соатниким,
Айласам кўйида маъво, найлайн жаннатниким,
Бор манга ул ҳур кўйи жаннатул маъво киби.

Васл учун олам чароғон, йўқ эса ўчмакдурур,
Ул қуёш қошида турмак ҳам огир кечмакдурур,
Зулфи махф этган чигил кўнгул ипин ечмакдурур,
Базм аро, эй дўстлар, не майки, қон ичмакдурур,
Соқийи гар бўлмаса ул шўхи базморо киби.

Пардасин олса юзидин дардлилар топгай шифо,
Бул иноятдин яна кўнглумда очгай минг яро,
Нокерак, Мирзо, оғочдек ёнди оташ ишқ аро,
Минса абраш ул қуёш, куймай нетайким, Бобуро,
Мени куйдирмакка елдур маркаб, ўтдур ро киби.

КҮРСАТМАҒАЙ

Мени агёрлар аро айблаб гадо кўрсатмағай,
Кўйида сариқ юзум, қаддим дуто кўрсатмағай,
Ишқида ҳар не синов чоғи хато кўрсатмағай,
Шоми ҳижронин манга ул бевафо кўрсатмағай,
Ҳажр шоми асру муҳликдур, худо кўрсатмағай.

Доғмен, пулкор нигорим дам мулойим, дам гажр,
«Жон ато қилгум» - дегай асли жонимға мунтазир,
Лутф этар охир - тараҳҳум, илтифот, кутгум ажр,
Ваъда айлаб фасл, кўрсатгай, неча жонимға ҳажр,
Неча кўнглумға жафо қилгай, вафо кўрсатмағай.

Бу жафони ҳеч кима кўрмам раво, тортай ўзум,
Кўқамен охир очиқ кетмасму деб икки кўзум,
Тоабат этгум дуо - ёлғиз худо берсун тўзум,
Ул қаро кўз ҳажрида - тундек қарорди кундузум,
Ёраб, андоқ кунни ул кўзи қаро кўрсатмағай.

Оғу сочмасдин туруб лаъли шакар, дур сочмағай,
Заҳрини сочмас эса, кўплар қошидин қочмағай,
Сўкса, малҳам дардима, беркинса кўнглум очмағай,
Очмағай кўзини то сўкмакка оғзин очмағай,
Юзуни кўрсатмағай то юз жафо кўрсатмағай.

Оғритур оғриқда бўлган кимсани дил оғриғим.
Йиғлатур юз мингта шайдо сохтани кўнгул йиғим,
Сигмағай оламға оҳим, тарс ёрилгай бу сигим,
Ишқ истар бўлса Мажнун айлагай пайравлиғим,
Йўлни не билгай киши то раҳнамо кўрсатмағай.

Сўрмағай дунё, висол кутгай гадолар шоҳидин,
Алҳазар. Йиғлар замон, ишқ дарди йўқ густоҳидин,
Нолиши етмасму Мирзонинг - дарак йўқ моҳидин,
Учқутектур жон қуши ҳижронда Бобур оҳидин,
Кел, пари таъжил ила жоним ҳаво кўрсатмағай.

Ё ҚОШИҢГ...

Гул юзинг очқонидин юз дилда хоримниму дей?
Жоладек ёшим тўкиб, йиглаб бороримниму дей?
Ёху айтиб ҳар кечам ўтган наҳоримниму дей?
Ё қошинг янглиғ эгилган жисму зоримниму дей?
Ё сочингдек тийра бўлган рўзгоримниму дей?

Ул юзунг ҳар икки оламдин адаштирди, нетай,
Даҳри дуннинг дастидан бош қутқариб қай ён кетай,
Кўксума санч кипригинг, меҳроби қонигға етай,
Ҳажри қотил бирла кўнглум ҳолатинму шарҳ этай,
Дарди муҳлик ичра жони беқароримниму дей?

Ўн саккиз минг олама ўт қўйди оҳим - ҳар дамим,
Ўт юзунг ёритди, пайдо бўлди доғи юз ғаним,
Мунча қийноғдин тилга кирди аъзойи таним,
Кундуз ўлса тунгача айтайму бепоён ғамим,
Кеча бўлса, тонгға дегру ҳоли зоримниму дей?

Ҳажри расво этганин аҳли жаҳон билди сени,
Ул фалак терс айланиб, ўз чархига илди сени,
Гул дединг, кўнглунгни бисёр хорлар тилди сени,
Телбаю мадҳушу беҳуд демаким, қилди сени,
Лаъли майгун, сўзи мул, кўзи ҳуморимниму дей?

Куйди, жонимдин чиқар дуд шуълаи тобонида,
Жон берарда мақтовимни битса бас девонида,
Балки исминг, кут, чиқар Мирзо, малак фармонида,
Бобур, ул ойнинг қуёшдек орази хижронида,
Тонгға дегру ҳар кеча юлдуз саноримниму дей?

УЛ ПАРИ

Қош қиличин ўйнатиб, жабрини буткул қилгудек,
Ўлтириш илмин синаб ул менда минг хил қилгудек,
Жилва бирла мени қатл, ҳурларни қойил қилгудек,
Бир пари мен телбани ҳуснига мойил қилгудек,
Кўзум ичра ер тутуб, кўнглумда манзил қилгудек.

Зулфи бўйнимдин олиб, мужғони ўқлайдур чунон,
Гул юзун ҳар хори бағримга ботодур беомон,
Гоҳ кўзи, гоҳ киприги жонимга солғайдур қирон,
Кўнглумизга жавр беҳад қилди у номехрибон,
Жонима юз минг ғаму меҳнатни ҳосил қилгудек.

Бир қиё боқса бутун дунёни чархин бургудек,
Жавр, захмат тахтада то зулм этиб ўлтургудек,
Қошу мужгон басма-бас ўқлар отар ўлтургудек,
Нотавон кўнглумга ишқи қайғуни келтургудек,
Айшу ишратни кўнгулдин қайғурур эл қилгудек.

Бўлмағай ҳеч бир киши, дард бирла ошно мен киби,
Ёр сўкинчи, дашномин заҳрига шайдо мен киби,
Ташлабон кетган ҳазондонида пайдо мен киби,
Қилмади Фарҳоду Мажнун ўзни расво мен киби,
Ким бу навъ иш, иш эмасдур ҳеч оқил қилгудек.

Чекмадим афсус, кўнгул йўлга кириб, эй аҳли ишқ,
Бош уриб кирдим жафо домин кўриб, эй аҳли ишқ,
Нолимас Мирзо ҳажр дурин териб, эй аҳли ишқ,
Ул пари ишқида Бобур жон бериб, эй аҳли ишқ,
Ишқ атворини ишқ аҳлига мушкул қилгудек.

ТОПМАДИМ

Оламдин ўзга ғам тўла бир ғор топмадим,
Одамдин ўзга одами агёр топмадим,
Меҳрим берибон мен каби ҳеч хор топмадим,
Жонимдин ўзга ёри вафодор топмадим,
Кўнглумдин ўзга маҳрами асрор топмадим.

Ўзимдин ўзга дунёда беор кўрмадим,
Меҳру садоқатга дили зор кўрмадим,
Дунёда вафо бормиди - зинҳор кўрмадим,
Жонимдин ўзга жони дилафгор кўрмадим,
Кўнглум киби кўнгулни гирифтор топмадим.

Очгач юзини сўнди қуёш, ой ила Зухро,
Айтгач сўзини тинди тамом булбулигўё,
Умрим тунига ёқди чароғини маҳлиқо,
Усрук кўзига токи кўнгул бўлди мубталю,
Ҳаргиз бу телбани яна ҳушёр топмадим.

Қалбим уйида нола қилур ошиғи булбул,
Шайдолигини ёрга баён этмоғи мушкул,
Ҳолимни сўраб келмади у, ўтди ойу йил,
Боре борай эшигига бу навбат, эй кўнгил,
Нечаки бориб эшигига бор топмадим.

Мирзо қидириб кезди, ватан - диёрсизки мен,
Гирёна бўлиб ҳар кўчада орсизки мен,
Дунёда қолиб кўзлари хуморсизки мен,
Бобур, ўзингни ўргата кўр ёрсизки мен,
Излаб жаҳонни мунча қилиб ёр топмадим.

НОТАВОН БЎЛДИМ

Сочинг қирқ-қирқ қароқчидек талар жон, беомон бўлдим,
Надур жон-бор кўнгул мулким олибсан, кўп талон бўлдим,
Ўзингдин ўзгага кўнглум йўқ, элда мен ёмон бўлдим,
Сенинг ишқингда, эй номехрибон, бехонумон бўлдим
Демам бехонумон, оворай икки жаҳон бўлдим.

Қошинг ҳийғоч ўқин отгач тутиб жонимга солғаймен,
Путинг гардин кўзимга сурмасам, дардингда толғаймен,
Қора ҳолинг, қаро юз қилса ҳам орзуда қолғаймен,
Лабинг гар бермаса бўсе, нечук жон элта олғаймен,
Бу йўлдаким адам саҳросига эмди равон бўлдим.

Неча кўрдим суюқ маҳбубалар, кўнглумни чангладим,
Қориб тупроққа жисмимни, дилу руҳимни тангладим,
Товуш қилган чоғи бир гул ўлик созим оҳангладим,
Сўруб ул ой лабидин, оғзининг рамзини онгладим,
Бир оғиз сўз била кўрунгики, мунча хурдадон бўлдим.

Вафоли дўст топурман деб бу кўнглум нелара сотдим,
Бериб меҳрим, звазга оғу олдим, таъминни тотдим,
Садоқат бирла ёр тутдим, ўзим фармониға отдим,
Нечаким қоши ёлар ишқида тузлукни кўрсаттим,
Вале охир маломат ўқлариға-ўқ нишон бўлдим.

Сабоқсиз бир гўл эрдим кирмайин ишқ бўстониға,
Кўнгул тушди бу дунёнинг ечилмас чистониға,
Келибман рўбару мен ҳам бу дарднинг исёниға,
Кулар эрдим бурун Фарҳоду мискин достониға,
Бу Шириндурки онинг бир-ла ўқ ҳам дoston бўлдим.

Жаҳон жарчилари ҳуснингни мақтаб урдилар хўп бонг,
Менга бир ишқ деган неъматини кўрди раво, шу тонг,
Вале, Мирзо, жамолингни кўрарни илғамас бу онг,
Висолинг давлатиға етмасам Бобур киби, не тонг,
Ки ҳажринг меҳнатида асру зору нотавон бўлдим.

ЭТМАДИМ

Кўйида девона, расволиқни инкор этмадим,
Ит каби ортидан эргашдим, дағи ор этмадим,
Сангги сор ўлдум, қошида инграб, озор этмадим,
Файр тоши заҳмидин дардимни изҳор этмадим,
Ичтаги пинҳон ғамим тошдин намудор этмадим.

Истамас, ор дер, изиға юз суруримни менинг,
Қайғуга айлантирур ул бу ҳузуримни менинг,
Ёлбориб сўрдим, қабул қилмас узуримни менинг,
Қондин элга ёйди тифли ашк сирримни менинг,
Чунки мен ул ёшни ҳаргиз соҳиб асрор этмадим.

Бахш этар агёрга роҳат лабларининг ояти,
Келгай эрму то ҳаёт, мендек ғарибнинг навбати,
Жон сўрар - азми азоб жавру жафодур даъвати,
Келмади кўнглумга ишқининг суруру давлати,
То кўнгулни меҳнату ғамға сазовор этмадим.

Лабларин аксида тош, лаъл бўлди, пайдо тизимда,
Дилраболар бўйнидин қучгай у расму русумда,
Номланур не-не гузал, юз бор гузал шу исмда,
Юзи ҳуршиди, тиши дурридин айру жисмда,
Қолмади бир зарра ерким, тишдин афгор этмадим.

Қон ёшимдин наф олиб ер, унмаса бир лолаки,
Бу йиғим не, олмаса оламини тўккон жолаки,
Жон фидо қилганда, Мирзо, бўлмаса ёр волаки,
Толиимдин не осиг, Бобур, фиғону нолаки,
Уйқулуқ бахтимни бу ун бирла бедор этмадим.

САРҒАРДИМ

Сенга дил оғриғин айтарман энди, жон сўрар дардим,
Кўнгулға қон тўлиб, кўздин тошарда, дард учин ёрдим,
Бу жисмим ташладим ўт комиға, ишқ қонига қордим,
Хазон яфроғи янглиғ гул юзунг ҳажрида сарғардим,
Кўруб раҳм айлагил, эй лоларух, бу чехраи зардим.

Бер имкон бир нафас ростларға, кўз ўйнатмағил наргис,
Раҳм қил, ўт босиб жисмим ўпарға қолдириб бир из,
Нигоҳинг тушса қай ерга, юзим суртай, мени еткиз,
Сен, эй гул, қўймадинг саркашлигингни сарвдек ҳаргиз,
Оёгингға тушуб барги хазондек мунча ёлбордим.

Оёқ остида хор ўлмоқ менга орзу яна иқбол,
Юзум сарғарса, қон ёшим тўкилса, давлатим - бу ҳол,
Тилаб бахтинг толиқмам ҳар неча қийноқ, азобинг сол,
Латофат гулшанида гул киби, сен сабзу хуррам қол,
Мен арча даҳр боғидин хазон яфроғидек бордим.

Ўтар бўлди умр то рўзи маҳшар ишқ занжирида
Нетайким, топмаса малҳам Масиҳ ҳам куйса бу нурда,
Висолинг ҳасрати этмиш дилу жонимни пажмурда,
Хазондек қон ёшим сориг юзимдин эл танаффурда,
Ба ҳар ранге, биҳамдиллоҳ, улусдин ўзни қутқордим.

Олай кўнглин десам, ҳар неча ки зарга сотилмайдур,
Ёниб кул бўлсамам, васлин бирор они тотилмайдур,
Саодат эшигин менга ёпур, кимга ёпилмайдур,
Не толиъдур мангаким ахтари бахтим топилмайдур,
Фалак авроқини ҳар нечаким дафтардин ахтардим.

Жунун даштида ўртансам ўшал ой лаъли-кавсардур,
Вале дашноми оғзидин чиқар сўзи муаттардур,
Ёзилгон шаънинга Мирзо, қаро, юз мингта дафтардур,
Улуснинг таъну таърифи манга, Бобур, баробардур,
Бу оламда ўзимни чун ямон-яхшидин ўткардим.

МАҲВАШИМ

Дунёдин учдим самоға, балки ўнггим ё тушим,
Телбадек гоҳ бор эди, гоҳ йўқ эди ақлим, ҳушим,
Ломакон даштида ўртаб ҳам ёнарди дил қушим,
Оёғин ўпсам етишгай арши тоқиға бошим,
Даст бергай давлатим, гар тутса илгим маҳвашим.

Фахр этарман итинга ҳамроҳликдин ҳар неча,
Жон ипин ёқ ўтказиб, юз минг пиликдин ҳар неча,
Оқса қон бағримдаги ҳар бир тиликдин ҳар неча,
Қўймоғимдур этагинг, кетсам иликдин ҳар неча,
Бормоғимдур остонингдин, агар борса бошим.

Кўз юмарлар оқибат моҳтобу анжум ишқида,
Неки бор бир-бир ўтар офтобу гардум ишқида,
Ҳар қачон дилбар ўшал ёр этмади зум, ишқида,
Ўтти эл бўлмоқдин ул ёш, мен қариғум ишқида,
Ўлганим яхши, бу навъ ар ўтса элликдин ёшим.

Бенаводурман, мени рўйхат бошиға ёзғасиз,
Оҳима тоб берган ул гул бардошиға ёзғасиз,
Тоабад кўз олдида турсин, қошиға ёзғасиз,
Дўстлар, кўнглумдагин қабрим тошиға ёзғасиз,
Токи бирдек бўлғай ул ой ишқида ичим, тошим.

Токи маҳшар айлағай дод айтиб аъмолин сенга,
Заҳматинг, завқингда ўтган умр заволин сенга,
Юклмас Мирзо, ғазабнок бўлма уволин сенга,
Ёр айтти: қичқирма, гар Бобур деса ҳолин сенга,
Найлайн бу ғурбат ичра сендин ўзга йўқ кишим.

МАЪВО ҚИЛИБСАН

Юзунгни мунчалар зебо қилибсен,
Сакиз ризвонни жам танҳо қилибсен,
Ики кўзга талаш ижро қилибсен,
Яна кўз уйида маъво қилибсен,
Кўнгул кошонасида жо қилибсен.

Сочинг тортиқ қилур юзингга оро,
Ёмон кўздин тўсиб қолмоқчи гўё,
Бирин икки этиб бошимга ғавғо,
Яна савдойи зулфунгдин нигоро,
Мени ошифтау шайдо қилибсен.

Масиҳ сеҳри турар лаб малҳамингда,
Бу малҳам жон сўрайдур ситамингда,
Менга шафқат тугаб меҳр оламингда,
Ғаминг йўқ жон агар берсам ғамингда,
Ўзингни мунча бепарво қилибсен.

Ҳилолингга осилдим шул қаро тун,
Малол олдинг қилиб кўнглумни маҳзун,
Шошиб тайёрланурсен олгани хун,
Қошингдин мени ўқдек ташлар учун
Янги ойдек қошингни ё қилибсен.

Умидим бор - ўзунгсен маҳри алтоф,
Сенга шайдо кўнгулнинг фаҳри - алтоф,
Вафосен ҳам жафо ҳам қаҳри алтоф,
Кўзумдин ёшиниб, эй баҳри алтоф,
Кўзумнинг ёшини дарё қилибсен.

Сени «рахм айламас» деб алдашодур,
Жамолинг ваъдасига дил шошодур,
Васл Мирзо дилида бўлди содир,
Соғинмас жаннат-ул маъвони Бобур,
Анинг кўнглида то маъво қилибсен.

БЎЛМАСУН

Гул юзунг шабнам ўпиб ул оби зам-зам бўлмасун,
Ўртаган шайдоларинг дардиға малҳам бўлмасун,
Гар хабар топса жамъи зот қошинга жам бўлмасун,
Ишқ элининг оҳидин ул сарвиқад ҳам бўлмасун,
Ғам елидин ул муанбар зулф дарҳам бўлмасун.

Дунёда одат тусиға кирди тоат расминга,
Лутф кўрсатсанг, башар айтар тасанно русминга,
Жумла олам роҳати, ҳам неъматини жо исминга,
Даҳри дундун тегмасун озор нозук жисминга,
Даҳр аҳлидин муборак кўнглунга ғам бўлмасун.

Тим қаролик-қош, кўзунг, ҳаттинг қаросин тутқуни,
Ғал менга келмиш, сени тутмасму жонимнинг хуни,
Бошима солдинг қаро кун, бу қаро зулфунг туни,
Кўп жафову жавр кўрдум, эй қуёш, ҳажринг куни,
Бошимиздин сояйи саври қадинг кам бўлмасун.

Бенаводурман ўзум, арз айласам қилма араз,
То абад ҳажрингда ёнмоқ менга суннат ҳамда фарз,
Дунёга келдим сенга ҳамд айтгани, этгум фараз,
Олам аҳли бирла оламдин манга сенсен ғараз,
Зоти покинг бўлмаса оламда одам бўлмасун.

Субҳидам ороланиб чиқмоғи чоғинг пойлаким,
Бўсадин мажнуннамо кайф бўлма лаълин майила ким,
Ёрга ағёрлар назар солмиш, дилиннга жойлаким,
Гар ҳавадорим зурсен, эй сабо, арз айлаким,
Ул юзи гул сарв ҳар ҳас бирла ҳамдам бўлмасун.

Даҳр аро роҳат, фароғат борки шайдолиғдадур,
Роҳат ул ким васли ҳижрон, доғи савдолиғдадур,
Хору зорлиғ эмди Мирзо, сенга ошнолиғдадур,
Гарчи ошиқ лозими оламда расволиғдадур,
Ишқ аро Бобур киби расвойи олам бўлмасун.

ШАККАРАФШОН ҚИЛҒАСЕН

Қанча шайдоларға лутфу шаккарафшон қилғасен,
Қочириб икки лаъбинг, лабини ҳар ён қилғасен,
Бу ишинг бирла жамъи жисмимни сўзон қилғасен,
Неча лаълингдин менинг бағрим тўла қон қилғасен,
Хотиримни неча зулфингдин паришон қилғасен.

Аҳли оламға кулиб боқдинг, менга юз қаҳр ила,
Рақс этарлар шаънинга ашъорлар айтиб фаҳр ила,
Шоду ҳуррам айладинг ҳуснунг закотин сеҳр ила,
Неча етгургайсен сен эл бошини кўкка меҳр ила,
Неча мени жаврдин ер била яксон қилғасен.

Қаҳр этиб, қилсам тавоф кимларга манзур эткасен,
Кимга роҳат бахш этиб, кимларни масрур эткасен,
Аҳли тарсо олдида ҳорликда машҳур эткасен,
Кўнглума дашному таънинг улча мақдур эткасен,
Жонима беъдоду зулмунг улча имкон қилғасен.

Эй малак сиймо юзунг ним сояси ризвондурур,
Ўн саккиз минг олам ичра бир моҳитобондурур,
Иккимизни фарқ этарга ер ила осмондурур,
Манга бормоқ мушкилу келмак сенга осондурур,
Ушбу мушкулни манга, ёраб, сен осон қилғасен.

Ким эшитгай ошиқ эрсанг нолаи зоринг сени,
Зор кўнглунг қадр топмас йўқки бозоринг сени,
Бўлмагай Мирзо, малак, асло харидоринг сени,
Демагай аҳсанта лаҳзин, Бобур, ул ёринг сени,
Нечаким Ҳассон киби ўзни суҳандон қилғасен.

ЖАМОЛИНГ ВАСФИ...

Эгилди қоматим дунё юкидин, йиғлаб ўтгаймен,
Йиғимдин бездилар, аҳли жаҳондин мужда кутгаймен,
Сенинг номинг атаб келган кишига бошни тутгаймен,
Жамолинг васфини, эй ой, неча элдин эшитгаймен,
Не кун бўлғай висолингга мени дилхаста етгаймен.

Фалак чархини, ошиқлар азиз бошига қурғайсен,
Дамо-дам йиғлатиб, дам кулдуруб мастона турғайсен,
Висолинг лаззатин сурмоқни мунча ортга сурғайсен,
Тараҳхум юзидин юзингни кўрмакка буюрғайсен,
Хуш улким, оразингни кўргамен, сўзинг эшитгаймен.

Кўзу қошинг, дудоғинг ҳажрини мижгонингга жам қил,
Отиб ўқин бу кўксим порала, нишон ҳар дам қил,
Нишон ўлмоқ менга байрамдурур, сен энди байрам қил,
Итингдурмен, сочинг занжирини бўйнимга маҳкам қил,
Ки, водийи фироқинг ичра кўрқарменки йитгаймен.

Ўзингсен сарвари, кўчам тўла зебо била ўтсанг,
Лабимни тамшатиб, лаълингда юз маъно била ўтсанг,
Неча агёрга лутф айлаб, неча шайдо била ўтсанг,
Тараҳхум қилмасанг, ё боқмай истиғно била ўтсанг,
Тазарру қилгамен, ё йиғлағаймен, ўзга нетгаймен.

Ўзим парвонадек тиксам ики жоду чароғига,
Симирсам лабларим босиб ифорин соч тароғига,
Етишмоқ қолдиму Мирзо азиз умринг адоғига,
Муяссар бўлмаса бошимни қўймоқлик аёғига,
Бошимни олиб, эй Бобур, аёқ етганча кетгаймен.

КЎРГАМЕН

Юз жафоу жаврни, шуҳрату шондин кўргамен,
Ҳар қаро кўнгул қаросин юз тамондин кўргамен,
Юз жафо кўрсамда ҳар яхши - ёмондин кўргамен,
Не вафо умримда ул жону жаҳондин кўргамен,
Ким вафо жондин кўрубдурким, мен ондин кўргамен.

Лаъли оятлар сочар он, жонима жойлар эдим,
Ёд этар, исмим чиқар деб оғзини пойлар эдим,
Жон чиқар чоғи қадар ҳам кутмайин найлар эдим,
Кўз йўлидин ул пари ҳуснин назар айлар эдим,
Қон ёшим ул йўлни тутди, эмди қондин кўргамен.

Бул йигим то рўзи маҳшар кунга чўзулғаймуким,
Ё сабр осмони оҳимдин ютиб тўлғаймуким,
Кўз тутиб лутфиға юзим сарғариб сўлғаймуким,
Ёраб, ул кун шум толиъдин манга бўлғаймуким,
Жонима ором ул ороми жондин кўргамен.

Мен фироқ комидаман, тушди ороға бу кўнгул,
Шоҳ эдим, шоҳ қилди минг бахти қароға бу кўнгул,
Топмади излаб даво ҳеч бир яроға бу кўнгул,
Кўз кўрар, лекин солур мени балоға бу кўнгул,
Бу балони неча чашми хунфишондин кўргамен.

Неча мардум илкини тутдунг, мудом кўрдинг жафо,
Ким ўтар дунёдин охир бўлмайин қадди дуто,
Бенаво Мирзо саодат кут, унга қодир Худо,
Бартараф қилғил вафо истарми элдин, Бобуро,
Ул ғалатдурким, вафо аҳли жаҳондин кўргамен.

ГУЛ РУХСОР

Тоқатимдин тоқати тоғ бўлди хўп аҳли жунун,
Кўрмаган дунё менингдек жабридин бағри бутун,
«Чикмади ишқ ўтида», деб «кўксидин оху тутун»,
Бу кеча кулбамға келди ул қуёшим ёшурун,
Қарнларда келмади ҳаргиз мунингдек кечқурун.

Тўлди ўлган ҳам адашганларга ғам, ҳижрон чўли,
Олди комига нишонсиз нечани ҳасрат кўли,
Бир қараб қўймоқ қийин бўлди, мудом тегмас қўли,
Оғзидек тор фурсати васлию ҳам ҳажри йўли,
Ул муанбар сочи янглиғ ҳам қаронғу ҳам узун.

Ёдласам қошинг, қабоғинг, айлашур жоним талош,
Басма-бас мужгону зулфинг қилдилар жисмим савош,
Ҳар неча этсанг зулм, шунча дилим сенга туташ,
То хаёли оразинг тушти кўнгулга, эй қуёш,
Бўлди кўнглум бир ёнар ўту сўнгақларим ўтун.

Менга дўк, хуш сўз ғайрга чиқди бисёр оғзидин,
Шаънима ҳам жонима кўп етти озор оғзидин,
Таърифун мақтов, ҳавасларга сазовор оғзидин,
Бўлди кўнглумда гирих, ҳасрат анинг тор оғзидин,
Бор магар жисмим менинг тору кўнгул анда тугун.

Кўйида чарх бир бошим, юз дорга қилди дучор,
Ғам, алам, жабру жафоларга таним бўлмиш бозор,
Бир сиқим ҳокимни қўймоққа фалак излар мазор,
Олғали жонимни ҳижронға ҳавола қилди ёр,
Қўйма ҳижронға, ажал, жонимни ол, тенгри учун.

Гоҳ белин, гоҳо путин кўз-кўз қилиб, сўнг берди панд,
Кўксини зулфи била беркитди, этмас баҳраманд,
Ҳалқумумга жон келар бўлдики, ул ёр нописанд,
Саврдек қадди фироқида фиғонимдур баланд,
Гул киби рухсори ҳажрида ёшимдур лолагун.

Пораман - аҳли жунунни йиғлақи қилди бу ҳол,
Эй жаҳон гофиллари, етди деманг, унга завол,
Дардида Мирзонинг умри кетмағай ҳаргиз увол,
Ишқ ила девоналигда бўлмишам соҳиб камол,
Ишқ аҳли, эмди Бобурни дегайсиз зафунун.

ЖОН БЕРУР

Базмаро ағәрға май сунгай, менга ул қон берур.
Кўз уриштирса, ғайр юз кўргали имкон берур,
Кўйида девоналарға лутф этиб эҳсон берур,
Мендин ўзга хасталарға лаълидин дармон берур,
Мен берурмен жону умр - ул ўзгаларға жон берур.

Ҳажрида ёлғиз бошим тортмиш азобу тортқилиқ,
Заҳрини сочмиш менга, бsr элға сўзлайдур илиқ,
Кўрганим ундин жафо, кимга ҳузуру юз қилиқ,
Ошиқи мен, ул қилур ағәрға маҳбублук,
Дардманди мен, вале ул ўзгага дармон берур.

Кўз қаро қошин қаро қилмиш ёқиб, гар қуйидур,
Ул қаро қошдин қаро қон тўлди, бу дил уйидур,
Қош отар мижгон ўқин, оғриғи ором куйидур,
Ўқида пайкон эмас, бир қатра ҳайвон суйидур,
Етгач ўқ жонсиз танимға жон ўшал пайкон берур.

Эй пари рухсоралар, ёр зулфини мушксиз ўринг,
Сунбулу райҳон исин, андан олишидин кўрунг,
Сочи атридин кўнгул дардимға малҳамлар сўрунг,
Қон ёшимни ҳажрида, шеъримни васфида кўрунг,
Ким бу янглиғ дурру гавҳар қайси баҳру кон берур.

Жон ҳузур шўх шевали кўз ҳазилидин маҳруммен,
Юз очар чоғини кўрмак фаслидин маҳруммен,
Ул малак, Мирзо туроб, ҳур наслидин маҳруммен,
Бўлғали қаддиға мойил васлидин маҳруммен.
Бобуро, ул ҳусн наҳли бар магар хирмон берур.

КЎРИНУР

Юзларин очганда ризвон кўринур,
Барча ризвон унга ҳайрон кўринур,
Соя эрди, энди жонон кўринур,
Юзида ул лаби хандон кўринур,
Сутка кўп боқса, бале, қон кўринур.

Болу новвот баҳс этодур сўзида,
Жон олиб ҳам жон тутодур кўзида,
Рақс этиб раъно кетодур изида,
Ҳатти мушкинмудурур гул юзида,
Ёсуман устида райҳон кўринур.

Қошида маҳзуну мулзам ўзга,
Йўқ илож бўлмаи мусаллам ўзга,
Телбадек йиғлар дамо-дам ўзга,
Кўрмагай хотирини жамъ ўзга,
Кимга ул зулфи паришон кўринур.

Зоҳид ошиқни малол айлабдур,
Мажнун, у зоҳидни лол айлабдур,
Англамасдин дердим, савол айлабдур,
Ишқни эл не хаёл айлабдур,
Асру мушкилдурур, осон кўринур.

Майни сунмай берди сенга чоғир,
Ғафлат уйқусига чорлайди оғир,
Ёнма Мирзо, ёр синовларга моҳир,
Савр бўйлуқ санаминг, эй Бобур,
Рост айтай, сўзи ёлғон кўринур.

ҚАРО ЗУЛФИНГ

Сенга дардим баён айлай, дилимда оҳу зорим бор,
Менинг сендан бўлак, элда на дусту ва на ёрим бор,
Бу ҳасрат тошди жонимдин ҳажр отлиғ диёрим бор,
Қаро зулфунг фироқида паришон рӯзгорим бор,
Юзингнинг иштиёқида не сабру не қарорим бор.

Ақиқ лаълни ниҳон қилди, кўнгул мулким талон қилди,
Ики қошин камон қилди, отиб кўксим нишон қилди,
Қоронғу осмон қилди, нетайким, пора жон қилди,
Лабинг бағримни қон қилди, кўзимдин қон равон қилди,
Нега ҳолим ёмон қилди, мен андин бир сўрорим бор.

Бу дунё қаҳри жам бўлса, менга андин ситам бўлса,
Кўзумда зарра нам бўлса, ичай ҳар не қасам бўлса,
Ишқдин шул карам бўлса, оширсин зулми кам бўлса,
Жаҳондин менга ғам бўлса, улусдин гар алам бўлса,
Не ғам юз мунча ҳам бўлса, сенингдек ғамгусорим бор.

Гоҳи тарсо, гоҳи муслим демишлар сийрати но бут,
Мени ҳар кўчада сарсон этурса на қилай воҳид,
Неча шаккок десин эл, қолғамен ўз ишқима собит,
Агар муслихмен, ар муфсид ва гар ошиқмен, ар обид,
Не ишинг бор сенинг, зоҳид, менингки ихтиёрим бор.

Хабар йўқ сочи сунбулдин, ашким тошди ҳам Нилдин,
Тиларман куну ой, йилдин, муродим излабон кулдин,
Ки Мирзо қолдима тилдин, бу савдо ишқ мушкулдин,
Фигоним ошди булбулдин, ғами йўқ зарра бу кулдин,
Басе, Бобур, ўшал гулдин кўнгилда хорхорим бор.

МУШКУЛДУР

Фигоним тўхтамас, тиймоқлигим зинҳор мушкулдур,
Этурман кеча-кундуз тинмайин безор, мушкулдур,
Неча ор қилмағил бу йўлда мен беор, мушкулдур,
Агарчи сенсизин сабр айламак, эй ёр, мушкулдур,
Сенинг бирла чиқишмоқлик дағи бисёр мушкулдур.

Кулиб ҳам йиғлагай эл кўрсатиб, номим атаб телба,
Атарму бир балоси бўлмаса гар бесабаб телба,
Кўриб раҳм айлағил ё ўлдириб, де «Бу ажаб телба»,
Мижозинг нозикун сен тунд, мен бир беадаб телба,
Сенга ҳолимни қилмоқ, эй пари, изҳор мушкулдур.

Навосиз зикр ила не наф бўлур изҳор жаҳтимдин,
Назар солмас экан ҳожат эмас шоҳлик тахтимдин,
Кўзимдин ёш чиқиб, чиқмас экан аҳд қон аҳдимдин,
Не осиг нолаву фарёд хоболуд бахтимдин,
Бу унлар бирла чун қилмоқ ани бедор мушкулдур.

Бу шоҳлик не керак, ёраб, магар танҳо ўтармишман,
Эшигимга - «осурман», - деб келуркан ёр, дилхушман,
Нечун элдин айюрдилар, на шоҳман, оҳ на дарвешман,
Манга осондурур бўлса, агар юз минг туман душман,
Вале, бўлмоқ жаҳонда, эй кўнгул, беёр мушкулдур.

Борурсан сарғариб Мирзо, бўлуб ишқ оқибат зоҳир,
Бу ҳолингдин кўз очгай телбалар мудроқламай охир,
Чалурсан дил наволар, етгани, булбулданам моҳир,
Висолинким тиларсен, нозини хуш тортқил, Бобур,
Ки олам боғида топмоқ гули бехол мушкулдур.

ПИСАНД ЭРМАС

Лабин қандин тотиб мен телбаман, ул қанд - қанд эрмас,
Агар юз минг муфассир ҳамд этса лаълини, ҳамд эрмас,
Бу йўлдин қайтарар кимса ишқдин баҳраманд эрмас,
Қўй, эй оқил, насиҳат сўзларинким дилписанд эрмас,
Менинг девона кўнглумга насиҳат судманд эрмас.

Менга оқил бўлишдин аввал, Иброҳим киби ёққил.
Ўт ичра тур униб лоладайин, ёр кўксига тоқил,
Суриб хузрин ишқнинг нелигин бил, кўнглинга жо қил,
Неча девона кўнглумни қилурсен нафъй, эй оқил,
Агарчи телбадур бори сенингдек худписанд эрмас.

Наво топдим, навосиз эрди кўнглим гулюзлардин,
Шифо топдим юз оғриқ жонима, бордим ул излардин,
Худойим сақласин бу толеимни осий кўзлардин,
Қилурсен талх айшим комини беҳуда сўзлардин,
Саросар сўзларинг захридур, эй носихки, панд эрмас.

Юзун ўпмоқ учун рўймолини кўтарди ел аста,
Ўшал чоғи кўринди ёширин қамчини, бир даста,
Тезоб тушмиш бошимга, кўзларимга - қилдилар хаста,
Бўлубмен бир парининг анбарин сочиға вобаста,
Мени телбага эмди ҳожати занжиру банд эрмас.

Амал қилмас экан ҳар ким сўзига - охири хордур,
Элин ардоғига, ҳам ёрининг севмоғига зордур,
Кўнгул кўзунг оч, эй Мирзо, ики дунё сенга ёрдур,
Жаҳонда кўп гадо гарчи лавандатворлиқ бордур,
Ва лекин Бобуро, ҳаргиз сенингдек шаҳ лаванд эрмас.

ТОПИЛМАС

Дардим ошадур, малҳами душвор топилмас,
Бу сенга аён, ўзгага асрор топилмас,
Ишқинг кўчасин зулмати такрор топилмас,
Сендек манга бир ёри жафокор топилмас,
Мендек сенга бир зори вафодор топилмас.

Кўнглум сенга чопган сари сен шунча нарисен,
Ҳар неча малак турса қатор, жон севарисен,
Сумбулми, суман гулми, ифор бари-барисен,
Бу шаклу шамойил била ҳудҳуру парийсен,
Ким жинси башар ичра бу миқдор топилмас.

Оламда яшаб тургамен олами жаҳон йўқ,
Чун сўзи келур, этди ҳумор, васли ниҳон, йўқ,
Балким мени кимлар қоралар, неча замон йўқ,
Агёр кўз оллидаву ул ёр аён йўқ,
Ғамхоре кўнгул ичраю ғамхор топилмас.

Айт неча замон тортади зулфунг кишанида,
Қатлимға лабинг ҳукм этадур ҳар суханида,
Қошинг ўқи маҳв айлади ётдим тиканида,
Эй гул, мени зор этмаки, ҳуснунг чаманида
Кўзни юмуб очқунча бу гулзор топилмас.

Ҳажрингда ёнурмен, менга ҳамкорлиғ этгил,
Машқингни қўйиб, дилга беозорлиғ этгил,
Мирзога раҳм айлаю дилдорлиғ этгил,
Бобур, сени чун ёр деди, ёрлиғ этгил,
Оламда кишига йўқ эса ёр топилмас.

ҚОЛДИМУ?

Юзима суртилмаган дунё қароси қолдиму?
Дарднинг қон томмаган ҳеч бир яроси қолдиму?
Оҳи додим етмаган олам ароси қолдиму?
Чархнинг мен кўрмаган жабру жафоси қолдиму?
Хаста кўнглум чекмаган дарду балоси қолдиму?

Андижондин айрилиб, бағримга ботди неча ниш,
Бу ҳали бир имтиҳон, юзлаб азоби бор эмиш,
Ўзгаларга лутф, менга зулм устига зулм ахтариш,
Мени хор эттию қилди муддаъийға парвариш,
Даҳри дунпарварни ўзга муддаоси қолдиму?

Кўйида ҳолдин тойиб, босган изиға тегди бош,
Ор этиб мундин малак ёғдирди тинмай таъна тош,
Неча итин ўртасинда қилди жисмимни талош,
Мени ўлтурди жафову жавр бирла ул қуёш,
Эмди тиргузмак учун меҳру вафоси қолдиму?

Дардима малҳам лаби-шаккарми, лаълми ё ақиқ,
Жонима қўймас, нетай, дил пораман, кўксим чақиқ,
Энди йўқ, кутмам умид осий жаҳондин бир дақиқ,
Ошиқ ўлғач кўрдум ўлумни ўзимга, эй рафиқ,
Ўзга кўнглумнинг бу оламда ҳароси қолдиму?

Кўрмадим ундин вафо дил бўлди мустар, қилма айб,
Бўлмади ҳатто бағр чокига астар, қилма айб,
Эмди дард, Мирзо, сени, қайларга қистар, қилма айб,
Эй кўнгул, гар Бобур ул оламни истар, қилма айб,
Тенгри учун де, бу оламнинг сафоси қолдиму?

ДИЛДОР ЭМИШ

Ушбу оламда кишиларга киши даркор эмиш,
Қай киши кимга кўнгул берса, анга ғам ёр эмиш,
Дил жабр чекмакда, ул бир меҳрсизга зор эмиш,
Олди кўнглумни соғиндимким, манга дилдор эмиш.
Билмадим, бу навъ мендин ул пари безор эмиш.

Зулфининг ҳар толаси, ҳар бир куним этмиш қаро,
Ҳар қаро тун ичра бошимга солур минг можаро,
Ўлдириб ҳам қилмағайдур ситамидин мосуво,
Ошиқ ўлгач кўрдум ул шамшод қаддин-юз бало,
Оллоҳ-оллоҳ, ишқ аро мундоқ балолар бор эмиш.

Гул юзидин чимматин олмоғини пойлар эдим,
Пайқаб ул тош отса, ўпиб, кўксима жойлар эдим,
Эҳтироми шул экан дердим, бўлак найлар эдим,
Илтифот этмаслигин бози хаёл айлар эдим,
Эмди билдимким, анга мендин бу янглиғ ор эмиш.

Ёр деб дунёда юзим бўлди бунча қорae,
Жон олар жанонга жоним ёлбориб оворае,
Қанча ёлборсам жафосин оширур тоборае,
Ул пари ишқида йўқ ўлмоқдин ўзга чорае,
Чун ўзи қотил, сўзи муҳлик, кўзи хунхор эмиш.

Чинму ёлгон ваъдаларга бир гадо ишқ аҳлининг,
Таънаю дашном, ўкинчга ошино ишқ аҳлининг,
Ҳажр захридин жигар, бағри яро ишқ аҳлининг,
Ҳусн аҳли, эй кўнгул, олам аро ишқ аҳлининг,
Кўнглуни охлар эмиш, ҳар кимга ким дилдор эмиш.

Меҳрибонлиғ йўқ - алам, андуҳ бошимга бўлди жам,
Ҳасратимдин қочадур, безордур аҳли одам,
Қоп-қора қон туфлади Мирзо кўнгул ёзган қалам,
Ул вафосиз ёрдин чекмак не яъни мунча ғам,
Ҳусн аҳли чунки Бобур, дуняда бисёр эмиш.

ЯХШИЛИҒ

Бормикин оламда ҳеч, излай қаёндин яхшилиғ,
Кўз ёшим ҳам топмади оҳу фиғондин яхшилиғ,
Жон талаб қилғайму, мен бағри сўзондин яхшилиғ,
Ким кўрубдур, эй кўнгул, аҳли жаҳондин яхшилиғ,
Кимки ондин яхши йўқ, кўз тутма ондин яхшилиғ.

Дунёда ҳеч бир кишидин таъма қилмам зар, ақиқ,
Турмаса бас эрди тайёр ул йиқарга ҳар дақиқ,
Не даврким одамидин заъдаман кўксим чақиқ,
Бу замонни нафъй қилсам айб қилма, эй рафиқ,
Кўрмадим ҳаргиз, нетайин, бу замондин яхшилиғ.

Дўсту ёронлар Амудек қуйдилар хун кўнглума,
Солди ёғду ўрнига, эй воҳ, қаро тун кўнглума,
Не керак гул юз вафо қилмаса мафтун кўнглума,
Дилраболардин ямонлиғ келди маҳзун кўнглума,
Келмади жонимға ҳеч ороми жондин яхшилиғ.

Нолима ҳаргиз, жаҳонда бағри қонлиғ асру кўп,
Ҳасрати оламча бор дил хаста жонлиғ асру кўп,
Оҳ чекиб ўтган неча, ҳар не замонлиғ асру кўп,
Эй кўнгул, чун яхшидин кўрдунг ёмонлиғ асру кўп,
Энди кўз тутмоқ не яъни ҳар ёмондин яхшилиғ.

Ошиқ эрсанг этма ор, сенга жунундин яхши йўқ,
Қай маҳал ўлмоқ ечилмас, бу тугундин яхши йўқ,
Меҳр кўргаз ўйлама, бунга бугундин яхши йўқ,
Бори элга яхшилиғ қилғилки, мундин яхши йўқ,
Ким дегайлар даҳр аро қолди фалондин яхшилиғ.

Ўтган ул дониш, даҳолар, яхшилиғнинг мактаби,
Ким алар йўлин кутар бўлса, ушалгай матлаби,
Соч кўнгул мулкини Мирзо, таъна қилма, дер Наби,
Яхшилиғ аҳли жаҳонда истама Бобур киби,
Ким кўрибтур эй кўнгул, аҳли жаҳондин яхшилиғ,

АРМОНДУРУР

Нетайки топганим булбуллари йўқ бир гулистондур,
Навосиз бу гулистонда ўтар умрим ҳам арзондур,
Умр арзон, яна қурбон, не жон сўзон – бу армондур,
Менинг кўнглумки, гулнинг ғунчасидек таҳ-батаҳ қондур,
Агар юз минг баҳор ўлса, очилмоғи не имкондур.

Қаро кўзин қаросиға кўз суртиб, кўзгу қилсам,
Кўзимдин ор этиб ер тепсада, гардин инжу қилсам,
Оёғин остиға бошим қўйиб юз тазарру қилсам,
Агар ул қоши ёсиз боғ гаштин орзу қилсам,
Кўзимга ўқдурур сарву кўнгулга ғунча пайкондур.

Шакар гуфтор, кўзи ҳуммордурур жону-жаҳонимнинг,
Қоши ой, чехраси офтоб бу кўнгул осмонимнинг,
Лаби лаъл, тишлару дур-мулки ҳадсиз хонадонимнинг,
Баҳору боғ сайрин не қилайким, дилистонимнинг
Юзи гул, зулфи сунбул, қомати сарви хиромондур.

Бу олам айланур, қошида юз минглаб, доғи бедор,
Жаҳон аҳли талошиб васлини, ишқин этар изҳор,
Навосиз нолалар етмас, нисор жон этмаса бекор,
Висоли лаззатидин руҳ топмоқлик эрур душвор,
Фироқи шиддатида йўқса жон бермаклик осондур.

Кўринди дардларим юзимда сарғарган чоғи зоҳир,
Адо қилгаймудур, ул ой мурувват этмайин охир,
Кўзунг юз тусламай Мирзо, абад кетмоқлигинг оғир,
Бошидин эрулуру армони бирла ўлдум, эй Бобур,
Менинг наъшимни бори ул пари кўйидин айлондур.

МУНДАРИЖА

Ижод машаққатлари	3
Зор анга	5
Керак бўлса	6
Зебо яна	7
Кам била	8
Шайдолиғ била	9
Бўлмаса	10
Байрам била	11
Сочининг савдоси	12
Зулфи шалола	13
Қачон бўлғай	14
Баҳор айёми	15
Қаро сочинг	16
Қомати шамшод	17
Не бўлди	18
Кошки	19
Зебо киби	20
Кўрсатмағай	21
Ё қошинг	22
Ул пари	23
Топмадим	24
Нотавон бўлдим	25
Этмадим	26
Сарғардим	27
Маҳвашим	28
Маъво қилибсан	29
Бўлмасун	30
Шаккарафшон қилғасен	31
Жамолинг васфи	32
Кўрмаген	33

Гул рухсор	34
Жон берур	36
Кўринур	37
Қаро зулфинг	38
Мушкулдур	39
Писанд эрмас	40
Топилмас	41
Қолдиму?	42
Дилдор эмиш	43
Яхшилиг	44
Армондурур	45

Қобил МИРЗО. «Қаро зулфинг».
З. М. Бобурнинг қирқ газалига 40 мухаммас.

Мухаррирлар

Тех. муҳаррир
Мусаввир
Мусаҳҳиҳ
Саҳифаловчи

Қамчибек Кенжа.
Фаҳриддин Ибайдуллаев.
Минураҳон Мирзакаримова.
Сайёра Жўраева
Нигораҳон Тоҷиматова
Соҳибаҳон Ўлмасова.

Босмаҳонага 12.10.2007 йилда берилди. Босишга 3.02.2008 йилда
руҳсат берилди. Бичими 84 x 108 1/32 Ҳажми 1,5 босма табоқ. Буюртма
120. Тиражи 1000 нусха. Баҳоси келишилган нарҳда.

«Андижон нашриёт-матбаа» ОАЖ босмаҳонасида чоп этилди.
Манзил: Андижон шаҳри, Навоий шоҳкўчаси, 71.